

Riksdagens svar RSv 47/2023 rd – RP 31/2023 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen och till lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen och till lagar som har samband med den (RP 31/2023 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 6/2023 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur det nya ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen fungerar och att regeringen lämnar en utredning om detta till lagutskottet före utgången av 2026. Vid uppföljningen och i utredningen ska särskild uppmärksamhet fästas vid hur uppgiftsfördelningen mellan specialmyndigheterna och enheten för administrativa tjänster fungerar, vid ansvarsfrågorna, vid hur förfarandena för hörande mellan specialmyndigheterna och enheten för administrativa tjänster fungerar, vid det nya ämbetsverkets resursanvändning och effektiviseringspotential samt vid huruvida tillräckliga resurser säkerställts för specialmyndigheternas substansarbete.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ämbetsverkets organisation

Ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen är ett ämbetsverk inom justitieministeriets förvaltningsområde, där följande självständiga och oberoende specialmyndigheter är verksamma:

- 1) konkursombudsmannen,
  - 2) konsumenttvistenämnden,
  - 3) barnombudsmannen,
  - 4) rättegångsbiträdesnämnden,
  - 5) Olycksutredningscentralen,
  - 6) jämställdhetsombudsmannen,
  - 7) underrättelsetillsynsombudsmannen,
  - 8) dataombudsmannen,
  - 9) äldreombudsmannen,
  - 10) diskrimineringsombudsmannen,
  - 11) Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna.
- Vid ämbetsverket finns dessutom en enhet för administrativa tjänster.

2 §

Specialmyndigheternas ställning

Det finns särskilda bestämmelser om specialmyndigheterna och deras ställning, uppgifter och behörighet.

Varje specialmyndighet avgör de ärenden som gäller dess personal, anslag och övriga verksamhet, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Tjänsterna inrättas vid specialmyndigheten eller vid enheten för administrativa tjänster.

3 §

Uppgifter för enheten för administrativa tjänster

Enheten för administrativa tjänster har till uppgift att sköta ordnandet av stödtjänster för specialmyndigheterna.

Enheten för administrativa tjänster ska särskilt

- 1) sköta bokföringsenhetsuppgifter samt tjänster för ekonomiförvaltningen,
- 2) sköta tjänster för ämbetsverkets personaladministration och stödet för personalutveckling,
- 3) stödja myndigheterna vid beredningen av arbetsgivaruppgifter,

Riksdagens svar RSv 47/2023 rd

4) sköta serviceavtal som gäller ämbetsverkets informationsförvaltning samt hanteringen och utvecklingen av gemensamma informationsförvaltningstjänster,

5) stödja ordnandet av myndigheternas upphandling och sköta genomförandet av gemensam upphandling,

6) stödja myndigheterna vid ordnandet av intern kontroll, riskhantering, säkerhet och beredskap,

7) stödja myndigheterna vid ordnandet av informationssäkerhet och tillhandahålla myndigheterna dataskyddsombudets tjänster,

8) sköta ärenden som gäller ämbetsverkets lokaler och ordnandet av lokalbundna tjänster till den del saken inte faller under justitieministeriets behörighet,

9) ordna tjänster för utveckling av verksamheten.

Enheten för administrativa tjänster deltar i samarbetet inom sitt ansvarsområde och sköter beredningen och samordningen av sådana ärenden som gäller ämbetsverket och som inte hör till ansvarsområdet för en specialmyndighet. Enheten för administrativa tjänster sköter kommunikationen inom sitt ansvarsområde.

4 §

Informationshantering och arkivbildning

Enheten för administrativa tjänster sköter informationshanteringen i de administrativa ärenden som hör till dess ansvarsområde samt de anknytande uppgifter som hör till arkivbildaren och den personuppgiftsansvarige, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Varje specialmyndighet sköter sin egen informationshantering samt de uppgifter som hör till arkivbildaren och den personuppgiftsansvarige, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Enheten för administrativa tjänster sörjer för organiseringen av ämbetsverkets allmänna uppgifter i samband med informationshantering och arkivbildning och för behövligt samarbete med specialmyndigheterna.

5 §

Serviceplan

Enheten för administrativa tjänster ska utreda specialmyndigheternas servicebehov och i samarbete med dem bereda enhetens serviceplan.

I serviceplanen ska anges de stöd- och utvecklingstjänster som enheten ordnar och de produkter som ska skaffas genom gemensam upphandling. I serviceplanen ska också anges de allmänna principerna för andra sådana tjänster som enheten producerar och finansieringen av dem, om vilka det avtalas separat med specialmyndigheterna.

Serviceplanen behandlas i ämbetsverkets styrgrupp. Justitieministeriet godkänner serviceplanen för fyra år i sänder i samband med resultatavtalet för enheten för administrativa tjänster.

Riksdagens svar RSv 47/2023 rd

6 §

Ledningen av enheten för administrativa tjänster

Chef för enheten för administrativa tjänster är en direktör som svarar för utvecklingen av enhetens verksamhet, uppnåendet av resultatmålen och ordnandet av samarbetet med specialmyndigheterna. Dessutom har enheten ett behövligt antal andra anställda.

Direktören för enheten för administrativa tjänster utnämns av statsrådet för högst fem år i sänder.

Direktören utnämner den övriga personalen vid enheten för administrativa tjänster.

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för direktören utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Styrgrupp

Ämbetsverket Specialmyndigheterna inom justitieförvaltningen har en styrgrupp som består av specialmyndigheternas chefer, eller en av chefen utsedd tjänsteman vid specialmyndigheten, samt direktören för enheten för administrativa tjänster. Direktören för enheten för förvaltnings-tjänster är ordförande för styrgruppen.

I styrgruppen behandlas organiseringen av uppgifterna för enheten för administrativa tjänster och kvalitetsuppföljningen vid enheten samt de viktigaste administrativa ärendena och till dem anknyttande utvecklingsriktlinjer. I styrgruppen kan också andra gemensamma frågor behandlas.

I styrgruppen behandlas inte ärenden som hör till specialmyndigheternas ansvarsområde. Styrgruppen har ingen självständig beslutanderätt.

8 §

Beslutanderätt för direktören för enheten för administrativa tjänster

Direktören för enheten för administrativa tjänster avgör ärenden som gäller

1) bokföringsenhetens ekonomistadga och organiseringen och fullgörandet av bokföringsenhetensuppgifter,

2) genomförande av de tjänster som enheten för administrativa tjänster tillhandahåller, gemensam upphandling och avtal om dessa,

3) användningen av det anslag som beviljats enheten för administrativa tjänster samt planering, uppföljning och resultatmål som gäller dess ekonomi,

4) avtal om lokaler i andra ärenden än sådana som omfattas av justitieministeriets behörighet,

5) samarbete i ärenden som hör till ansvarsområdet för enheten för administrativa tjänster,

6) ramplanen för företagshälsovården och det allmänna ordnandet av företagshälsovården,

7) informationshantering, arkivbildning och den personuppgiftsansvariges uppgifter i verksamhet som enheten för administrativa tjänster ansvarar för,

8) beredning och samordning av sådana ärenden som gäller ämbetsverket och som inte hör till ansvarsområdet för en specialmyndighet,

9) interna ärenden vid enheten för administrativa tjänster, om det inte i enhetens arbetsordning bestäms att ärendet ska avgöras av någon annan tjänsteman.

Riksdagens svar RSv 47/2023 rd

Ekonomistadgan ska behandlas i styrgruppen innan den godkänns.

Cheferna för specialmyndigheterna och direktören för enheten för administrativa tjänster kan tillsammans utfärda verksamhetsanvisningar, lagstadgade planer och andra motsvarande handlingar som gäller hela ämbetsverket utom bokföringsenheten, eller ingå samarbetsavtal.

9 §

Beredningsansvarets fördelning

Närmare bestämmelser om fördelningen av beredningsansvaret mellan en specialmyndighet och enheten för administrativa tjänster i ärenden som gäller planering och rapportering av verksamheten och ekonomin får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet får det dessutom utfärdas bestämmelser om att ett visst ärende som hör till ansvarsområdet för enheten för administrativa tjänster också kan föredras för en specialmyndighet från enheten för administrativa tjänster. Ett sådant ärende tas upp till behandling vid enheten för administrativa tjänster på initiativ av chefen för specialmyndigheten.

Bestämmelser om organiseringen av verksamheten vid enheten för administrativa tjänster och om beslutanderätten i enhetens interna ärenden kan tas in i arbetsordningen för enheten för administrativa tjänster. Arbetsordningen ges av direktören för enheten för administrativa tjänster.

10 §

Vissa tjänstemannarättsliga åtgärder

I fråga om chefen för en specialmyndighet beviljas bisysslotillstånd enligt 18 § i statstjänstemannalagen (750/1994) och tas anmälningar om bisyssla emot av justitieministeriet. Justitieministeriet beslutar också om givande av varning till en sådan chef, om permittering av en sådan chef och om ombildning av hans eller hennes tjänsteförhållande till ett tjänsteförhållande på deltid.

Beslut om utnämning av en chef för en specialmyndighet med stöd av 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen till ett tjänsteförhållande för viss tid om högst ett år fattas av justitieministeriet.

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

12 §

Övergångsbestämmelser

Bestämmelser om ställningen för personal i tjänsteförhållande finns i 5 a—5 c § i statstjänstemannalagen. Tjänsterna och tjänsteinnehavarna övergår vid ikraftträdande av denna lag till det ämbetsverk som inrättas så att de blir tjänster och personal vid den specialmyndighet där de var vid övergångstidpunkten. Detsamma gäller tjänsteförhållanden för viss tid.

Riksdagens svar Rsv 47/2023 rd

Justitieministeriet kan före ikraftträdandet av denna lag inrätta en tjänst som direktör för enheten för administrativa tjänster. Justitieministeriet kan före ikraftträdandet av denna lag också inrätta och tillsätta andra tjänster som är nödvändiga för att ämbetsverket ska kunna inleda sin verksamhet.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) 8 § 1 mom. och 9 § 2 mom. som följer:

8 §

Olycksutredningscentralen

För säkerhetsutredningar finns inom justitieministeriets förvaltningsområde Olycksutredningscentralen. Centralen utför sina uppgifter självständigt och oberoende.

---

9 §

Centralens organisation

Direktören ska leda, övervaka och utveckla verksamheten vid Olycksutredningscentralen och svara för verksamhetens kvalitet och resultat. Direktören utnämns av statsrådet. Direktören utnämner Olycksutredningscentralens tjänstemän och anställer övrig personal.

Denna lag träder i kraft den

---

20 .

Riksdagens svar RSV 47/2023 rd

Lag

om ändring av 1 § i lagen om diskrimineringsombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om diskrimineringsombudsmannen (1326/2014) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Diskrimineringsombudsmannen

För främjande av likabehandling och förebyggande av diskriminering finns det en diskrimineringsombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om barnombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om barnombudsmannen (1221/2004) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1348/2014, som följer:

1 §

Barnombudsmannen

För att säkerställa att barnens ställning och rättigheter beaktas i lagstiftningen och i det samhälleliga beslutsfattandet finns det en barnombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Riksdagens svar RSV 47/2023 rd

Lag

om ändring av 1 § i lagen om jämställdhetsombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om jämställdhetsombudsmannen (1328/2014) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Jämställdhetsombudsmannen

För de uppgifter som föreskrivs i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986),
nedan *jämställdhetslagen*, finns det en jämställdhetsombudsman inom justitieministeriets för-
valtningsområde. Statsrådet utnämner jämställdhetsombudsmannen för högst fem år i sänder.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 8 § i dataskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i dataskyddslagen (1050/2018) 8 § 1 mom. som följer:

8 §

Dataombudsmannen

Dataombudsmannen är den nationella tillsynsmyndighet som avses i dataskyddsförordningen.
Dataombudsmannen finns inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Riksdagens svar RSV 47/2023 rd

Lag

om ändring av 5 § i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakning av underrättelseverksamheten (121/2019) 5 § 1 mom. som följer:

5 §

Underrättelsetillsynsombudsmannen

För laglighetskontrollen av underrättelseverksamheten finns det en underrättelsetillsynsombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av 1 § i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakning av förvaltningen av konkursbon (109/1995) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

För övervakning av förvaltningen av konkursbon finns det en konkursombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Riksdagens svar RSV 47/2023 rd

Lag

om ändring av 1 § i lagen om äldreombudsmannen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om äldreombudsmannen (753/2021) 1 § 1 mom. som följer:

1 §

Äldreombudsmannen

För förbättrande av de äldres ställning och för främjande av de äldres rättigheter finns det en äldreombudsman inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Lag

om ändring av lagen om rättegångsbiträden med tillstånd

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) en ny 5 b § som följer:

5 b §

Rättegångsbiträdesnämndens personal

Rättegångsbiträdesnämnden kan ha föredragande med uppgiften som huvud- eller bisyssla och annan personal.

Föredragande ska ha annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

Rättegångsbiträdesnämnden utnämner sin personal.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .

Riksdagens svar Rsv 47/2023 rd

Lag

om ändring av 8 § i lagen om konsumenttvistenämnden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om konsumenttvistenämnden (8/2007) rubriken för 8 § samt 8 § 1 mom. som följer:

8 §

Behörighet att utnämna och förordna

Nämndens ordförande och vice ordförande utnämns av statsrådet. Konsumenttvistenämnden utnämner den övriga personalen.

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Lag

om ändring av 19 a kap. 12 § i domstolslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 19 a kap. 12 § i domstolslagen (673/2016), sådan paragrafen lyder i lag 209/2019, ett nytt 2 mom. som följer:

19 a kap.

Domstolsverket

12 §

Övrig personal

Den övriga personalen i tjänste- eller arbetsavtalsförhållande utnämns eller anställs av överdirektören eller någon annan som hör till verkets personal i enlighet med arbetsordningen.

_____

Riksdagens svar RSV 47/2023 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 5.12.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare